© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

gyanítják, hogy az udvari kertészek egyike lehetett, mert a kertnek még meglevő két növény-jegyzékében a herbarium növényeinek nagy része szintén feltalálható. Camus és Penzig igen érdemes dolgozata részletesen foglalkozik az Este-i herbariummal. Körülményes bevezetés után, melyben a herbariumok általános, valamint a ferrarai kertek specialis történetére is kiterjeszkednek, mindenekelőtt a két írott növény-jegyzéket közlik; ezután a herbarium részletes leírása következik, mit két alfabetikus index zár be, melyek elseje a herbarium-használta növény-neveket, másika pedig a modern nomenklaturát nyujtja.

(Folytatása köv.)

gabe im Jahre 1585 erschienen ist und auf dessen 473. Seite sich thatsächlich die «*Vilucchio ceruleo*» genannte Pflanze vorfindet. Die Verfasser halten 3 Pflanzen (nr. 32: *Agrimonia Eupatorium L.*, nr. 115: *Polygonatum* spec. und nr. 117: *Erodium* spec.) infolge ihres Zustandes für älter, als das Herbar selbst. Wer dieses Herbar angefertigt hat, kann infolge Mangels jedweder Daten nicht bestimmt werden; die Verfasser vermuthen nur, dass es einer der Hofgärtner gewesen sei, da in den noch vorhandenen zwei Pflanzen-Verzeichnissen des Gartens ein grosser Theil der Pflanzen des Herbars auch auffindbar ist. Das sehr verdienstvolle Werk Camus' und Penzig's befasst sich sehr detailliert mit d. Este'schen Herbar. Nach umfangreicher Einleitung, welche sich auf die allgemeine Geschichte der Herbare und speciell auf die Geschichte der Ferrara'schen Gärten erstreckt, veröffentlichen sie in erster Linie die zwei geschriebenen Pflanzen-Verzeichnisse; sodann folgt die detaillierte Beschreibung des Herbars, woran sich zwei alphabetische Indices schliessen, deren ersterer die im Herbar gebrauchten Pflanzennamen, der zweite aber die moderne Nomenclatur derselben enthält.

(Fortsetzung folgt.)

Apró közlemények.

Gagea Reverchoni nov. spec. Reverchon 1895-ben Spanyolországban («Origuela, lieux arides sur le calcaire, 1400 m.

Kleine Mitteilungen.

Gagea Reverchoni nov. spec. Im Jahre 1895 verteilte Reverchon s. No 1038 eine in Spanien («Origuela, lieux arides

© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

Mai») egy Gagea-fajt gyüjtött, melyet gyüjteményének 1038. sz. a. «*Gagea minima* Schult.» néven osztott szét. Ezen fajtól a spanyol növény nagyon eltér s hamarább a *G. pusilla* rokonságába tartozik, melytől azonban az apróbb virágok, a hagymák feketésbarna tunikái, különösen pedig bókoló virágjai különböztetik. E három bélyegével az orosz *Gagea erubescens* Schult. (*G. reflexa* Czern. in Herb Caes. Univ. Charc. 1826 ex ipso in Consp. Plant. circa Charcowiam et in Ucrania sponte crescentium. 1859. 64. old.! [jóllehet Schultes leírásában az első sorban feltünő lehajlított kocsánkákról nem emlékszik meg!]) -hez közeledik, s ettől csak valamivel nagyobb virágjában, 1—3-virágú (s nem 2—6-virágú) virágzatában s rövidebb kocsánaiban (melyek a lepelnél nem hosszabbak) tér el.

Debeaux O. a «Plantes rares ou nouvelles de la Prov. d'Arragon» (Rev. soc. fr. bot. XV[1897]) czímü czikkében kritikusan feldolgozta Reverchon gyüjteményét, ezen czikkében Origuela vidékén gyüjtött három *Gagea*-fajt sorol fel, t. i a *Gagea stenopetalát*, a *Gagea arvensist* s a *Gagea polymorpha* Boiss. β. *nevadensis* Boiss. változatát, fentebb idézett példám ezen fajok egyikével sem téveszthető össze.

A *Gagea Reverchoni* a délorosz s délspanyol flóra azon számos analogiájához sorakozik, melynek példáit felemlíteni hosszadalmas volna.

Degen.

sur le calcaire. 1400 m. Mai») gesammelte Pflanze, welche unter der Bezeichnung «*Gagea minima* Schult.» in den Verkehr kam. Mit dieser Art hat sie jedoch gewiss nichts zu thun, sie gehört vielmehr in die Verwandtschaft der *G. pusilla*, von welcher sie durch die kleineren Perigone, die schwarzbraunen Tunicis der Zwiebel, hauptsächlich aber durch die nickenden Blütenstiele verschieden ist. In allen drei Merkmalen nähert sie sich der russischen *Gagea erubescens* Schult. (*G. reflexa* Czern. in Herb. Caes. Univers. Charcow. 1826 ex ipso in Consp. Plant. circa Charcowiam et in Ucrania sponte cresc. 1859 p. 64! [N. B. ist in Schultes' Diagnose von den in erster Linie auffallenden zurückgebogenen Blütenstielen nichts erwähnt!]), von welcher sie nur durch die etwas grösseren Perigone, 1—3-blütige (nicht 2—6-blütige) Inflorescenz, kürzere Blütenstiele (höchstens so lang, als die Perigone) verschieden ist. O. Debeaux, der in seinen «Plantes rares ou nouvelles de la Prov. d'Arragon (Rev. soc. fr. bot. XV. [1897]) die Reverchonsche Ausbeute kritisch sichtete, erwähnt 3 *Gagea*-Arten, welche R. bei Origuela gesammelt hat, nämlich *G. stenopetala*, *G. arvensis* u. *G. polymorpha* Boiss. β. *nevadensis* Boiss. Mein oben citiertes Exemplar ist mit keiner der genannten Arten zu verwechseln.

Gagea Reverchoni gesellt sich zu den vielen Analogien der südrussischen mit der südspanischen Flora, deren Beispiele meine Mitteilung ungebürlich verlängern würde.

Degen.

© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

Galium elatum Thuill. az erdélyrészi flóra - területen. (Syn.: *G. Mollugo* L. var. *inundatum* Schur). Terem Nagy-Szeben mellett müveletlen helyeken és a Szeben folyó mentén (Schur En. p. 285); Simonkai (Erd. fl.) nem említi. *G. elatum* var. *brachyastrum* Borb. terem Drassón (Alsó-Fehérm.) gr. Teleki Arvéd birtokán nedves réteken. Ennek folytán Schur-nak a *G. elatum* erdélyi előfordulására vonatkozó adatának helyességét drassói adatom megerősiti.

Thaisz.

Galium elatum Thuill. im siebenbürgischen Florengebiete. Diese Pflanze wächst an unbebauten Stellen längs des Szeben Flusses bei Nagy-Szeben (vgl. Schur En. p. 285). Simonkai (Enum.) erwähnt sie nicht. *Gal. elatum* var. *brachyastrum* Borb. kommt im Alsó-Fehérer Comitate bei Drassó, u. zw. auf feuchten Wiesen auf dem Besitze des Grafen Arved Teleki vor. Diese Angaben bekräftigen also das von Schur zuerst erwähnte Vorkommen des *Galium elatum* in Siebenbürgen. **Thaisz.**

Erysimum officinale L. var. leiocarpum DC. hazánkban. Boldogult Uechtritz a fent irt növény sziléziai termöhelye földerítésével meglepetést szerzett. Azóta én ezt a füvet gyakrabban megnéztem, de csak a szörösbeczös tőalakjával találkoztam. Mult év aug. elején Kolozsvár külvárosa utczáin, nevezetesen a Házsongárd alatt, a var. *leiocarpum* is szemem elé került.

Wettstein az *Erysimum*-ot meg a *Cheiranthus*-t egyesitvén, az előbbi nevet hagyta érvényben. Fritsch is azt mondja ez a kifogástalan név. Ha azonban Linné Species plantaruma nyomán itéljük meg az *Erysimum*-ot, bárki könnyen meggyöződik, hogy az *Erysimum* L. 4 természetes génusznak valóságos mixtum compositumа: az *Erysimum officinale* L. (*Sisymbrium off.* Scop., *Chamaeplium* O. Wallr. *Klukia* Andrz.). a *Barbaraea*, *Alliaria*, *Erysimum repandum* meg az *E. cheiranthoides* egyesitése.

Erysimum officinale L. var. leiocarpum DC. in Ungarn. Die Entdeckung dieser Pflanze in Schlesien durch Uechtritz hat s. Z. Aufsehen erregt. Ich habe seither dieses Kraut mit Aufmerksamkeit verfolgt, doch immer nur die behaartfrüchtige Form gefunden. Anfangs August v. J. kam mir endlich in den Vorortsgässen Klausenburgs so besonders unter dem Haselgarten d. Var. *leiocarpum* unter die Augen.

Wettstein hat gelegentlich der Vereinigung von *Erysimum* mit *Cheiranthus* den ersteren Gattungsnamen beibehalten, auch Fritsch behält ihn bei; wenn wir jedoch die Gattung *Erysimum* nach Linné's Species plantarum beurteilen, so können wir uns leicht überzeugen, dass *Erysimum* L. ein Mixtum compositum von 4 natürlichen Gattungen: von *Erysimum officinale* L. (*Sisymbrium off.* Scop., *Chamaeplium* Wallr., *Klukia* Andrz.) *Barbaraea*, *Alliaria*, *Erysimum repandum* u. *E. cheiranthoides* bildet.

© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

Az *Erysimum*-ot (Autorum) meg a *Cheiranthus*-t én is szivesen egyesítem, hiszen az autorok is rendesen összetévesztették, a mi a két névnek nem természetszerü és nem helyes szétválasztásából ered. Minthogy azonban Linné per excellentiam *Erysimum*-nak első helyen az újabb *Chamaeplium*ot nevezte, s minthogy ezt a növényt az újabb munkák ezen a nevén mint külön génuszt szét is választják, az *Erysimum* L. sensu strictissimo a *Chamaeplium*, vagyis *Klukia* génusznak legrégibb neve kell hogy legyen, az *Erysimum* Autorum pedig helyesen *Cheiranthus*.

Borbás.

Der Vereinigung von *Erysimum* Aut. und *Cheiranthus* stimme ich vollkommen bei, es haben ja viele Autoren die beiden Gattungen verwechselt, was aus der nicht naturgemässen und unrichtigen Teilung der Namen hervorgerufen wurde. Da aber Linné bei *Erysimum* per excellentiam an erster Stelle das neuere *Chamaeplium* anführt, und da diese Pflanze in neueren Werken unter diesem Namen auch als Gattung unterschieden wird, muss *Erysimum* L. sensu strictissimo als ältester Name für *Chamaeplium* oder *Klukia* beibehalten werden. *Erysimum* Autorum aber richtig *Cheiranthus* heissen.

Borbás.

Hazai botanikai dolgozatok ismertetése.*)

Referate über ungarische botan. Arbeiten.*)

«A magyar nemzeti Muzeum növénytára.»

Ily czím alatt ismertették Dr. Filarszky Nándor, a növénytár tudós és tevékeny igazgatója és Dr. Bernátsky Jenő muzeumi őr a m. n. Muzeum növénytani osztályának gyüjteményeit és könyvtárát azon díszes emlékműben, mely a Muzeum alapításának százados évfordulója alkalmából nagy quart-alakban jelent meg (Budapest, Hornyánszky Viktor könyvnyomdája, 1902.).

Ezen ismertetés három részből áll: 1. «A növénytani osztály története és jelen állapota». 2. «Az osztály herbariumai és szemléltető gyüjteményei» s 3. «A növénytani osztály könyvtára»; a két első részt Dr. Filarszky, a harmadikat Dr. Bernátsky írta. Az egyes fejezetek kezdetét az említett sorrendben a *Kitaibelia*

*) Tisztelettel felkérjük a t. szaktársakat, hogy megjelent b. dolgozataikat ismertetés czéljából szerkesztőségünkhöz (Budapest, VI., Városligeti fasor 20/b) beküldeni szíveskedjenek.

**) Wir ersuchen unsere geehrten Herren Fachgenossen um Einsendung Ihrer neu erschienenen Arbeiten behufs Referates an die Redaction des Blattes (Budapest, VI., Városligeti fasor 20/b).

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: Ungarische Botanische Blätter

Jahr/Year: 1903

Band/Volume: 2

Autor(en)/Author(s): diverse

Artikel/Article: Apró közlemények. Kleine Mitteilungen. 37-40